

22 (10) U E 3 T 0 T

1849

ԸՆԿՈՍԻՒՆ. Կարգը ճիշդագործի հերթից առ հոս կը դաս-
նայ: Մանածանկերուն յայտարարութիւն մը կու տայ: —
Մանածանկերուն. Մէկէ երկու պատկերացմէ: — Դռնպարտի առ
ձեռնարկ. ձեռնարկի շարքեր:
ԳՆԱԳՆԱ. Ընթացիկ ձապագին մէջ. Հռամայի վրայ երան-
գինքը: Այնպէս լուրերը:
ՀԻՄՆԻԸՆ ՏԼՈՒԹԻՒՆԷՆ. Կապիտալացող հետեւ եղանակներ
շեւարայաց պարբեր: Կապիտալիստներուն ընտանեկը: Կապիտալիզմը
Հաւանքի երկերը կը մտնեն առ Պարսկաստան կը պարտաւոր
Ընդունան:
ԿՈՒՐԸՆԸ. Սրէն կարողութեամբ կարգի գործակարգ մը
կը խորհրդէ: Բաւարարողի շէնքը կը մտնեն առ Լիպտանուն պա-
տերազմով կ'առնեն:
ՍԻՐԻՒԼԸ ՈՒ ՆԵՐԿՈՒԼԻՍ. Սիւրիւրայի գիտնորը: Ա. — ԸստՀա-
նայացիներէ:
ՍԻՐԻՒՐԸ. ԸստՀաճող, լուրերը:
ԳԵՐԵՐԸ. Առ դիւրագործի զարգին միմայի:
ԸՆԴԻՐԸ. Խորհրդարանի գործերը:
ՕՈՒՐՆԵՆԷՆ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ. Ռուսի հետ եղանակ մէկը կը
միջանայ: Ընթացող Փաստն ոգիւն յիշեն կը խառնանայ:
ԻՐԵՆԵՐԸՈՒԹԻՒՆ ԸՆԹԵՆԸՆԸ:

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԲԱՆԿԻ ՍՊԵՍԻԱԼԻԶԱՆԵԼԵԿՈՆՈՄԻԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆԱԳԱՐՈՒՄԻ

ԴԵՅՈՐԸ քանի մը որ Բրեզիլացի կենտրոնն է
բոլոր բանակը այլեւ անցընելէն ետքը՝ ամայա 12ին
Ճգարկուրի ի իշխանին ու Կրկենէ կոմսին հետ Շէն-
պրուէ իր յոգատոր դարձաւ և անմիջապէս նոյն օրը
Յաճառներու յոյսաբարութիւն մը հանկ, որուն
մէջ կըսէ իմ Զար ու ապաստոյ կողմնակցութիւն
մը օտար երկիրներու տառահանելուն հետ միանա-
լով՝ ձեր երջանիկ երկիրը անապատ կը դարձնէ:
Եւ զձեղ կը ստիպէ ձեր ոյրնաւոր թագաւորին
զեմ գէնը անուր: Ընկէ ետքը կ'աւելորնէ. « Զխա-
մնք բազմաւով զձեղ զգբախտ ընող պոտերապի
մը շուտով վերջ տայ, մեր բարձր դաշտակցին
Ռուսոյ կոյսեր հետ միարանկիւնք որ մէկտեղ
հաւարակոյ ինչնամոյն զեմ կուրիք, եւ զձեղ
հարաւահարող օտար լծէն ազատենք:

ՍՆՃԱՌԱՅԵՐԸ: Ի մեծոք Լիլի Գանուբին Շի գգ
բաւած կղզւոյն փրայ կայտեալհանդ ու Մաճաւ
ները իրարու Տէտ զարնուեցան: Մաճաւները նեղ
մաներով՝ ոտիցսուեցան եւս յարուիր:

— Օ՛հ, մի՛ն, Մարգարի Գ: Երեկ թշնամին տա-
րին բողբոլած ետա՛ր: Եւ շատ խնդրանքներ բով Տա-
գարայեանի տեղակալ Բուֆֆօրթին զօրայլը գրոյ
յարձակեցաւ: որն որ քիչ մը ասան դէմ՝ գնդին
էտը՝ ստիպուեցաւ ետ քողովել: Մահաւնէրը մին-
չեւ Բանեղփա յառաջ եկան, եւ պահանջեցին որ
քաղաքն ունձաւորուի ըլլա՛յ: Բայց քաղաքացւոց մեծ
մտքը Զեմին ու Սերուիա փախած ըլլալով՝ Մա-
հաւնէրը իրենց Բերքէլ զօրապետին ասով առանց
արգելքի քողարք մտան:

Ի ԲԱՊՐԱՏԻՆՈՒ ԱՆՏԵՏՈՒԿ: Դեպքեր, Խաչիսի 10:
Սգարապետի անդախտ Հայտաւ յ Երեւանի գանդուղ
էջքը տեղաւ լինեց (Կապույտայի եւ Անդրեայի) Տիւ-
պառառնի քուն ծանուցման լիւրդի մը խաւքելոյ, որուն
մէջ անհոցմէ կը խոչրէր որ իրանց ղէնեանիկի Դուա-
Տանդ խալոյ կեցող Դուաերը մինչեւ. Սաչիսի 20 Կուրս
Տանեւ, եւ իրենց հարաւաններուն տղա հոգւո լիւրդը
հոսան:

— Ուստեղիքս արդարապեսն յ Նենտիկցոց՝ անձնեաւոր ըլլալու համար ըրած պահանջներն։ Ուսեմն տառնի պատժութեան առաւ. Թեպէտ պատգամաւորաց ժողովքը միասն որոշած է որ զէմ գնէ. Թվերոյ այսր տաճնայնի եւ Ըպրիկի կէն Գաղղիացի աւելցնայի զահլիճներուն մօտը խաւած եւ իրենց միջոցադուլիսն ինքրած ըլլալով, կը խնդրեմ որ մենեւեաւ որ տնոնցմէ պատասխան մը տանեմ ինձի համար իրենեմէրը չոխիս. Իսկ ինչ որ պատշաճ կը տեսնէք ինձ համար, ողջակի կայտարարեալ պաշտօնէից հետ ալ կը խօսինք։ Ըսող Ուստեցքին առ պատշաճ խաւը խաւքից, Գորգհետեւ մեր կայրորդ հաստատուն որոշած է որ տաճնեւին իր աւելիսն արդարապէս հպատակներուն մէջ արտաքին տէրութեանց միջնորդութիւնը չընգտնի, ունոր համար յ Նենտիկի արդարապէս կատարուածեան յոյսը պարտոյ աւ խաւքեակիս է, եւ միայն խեղճ բնակիչները խաւքեւոր կը ծառայէ։ Ասիկէ ետքը տաճն խոսակցող լինելու կը դադրեն, եւ շատ կը ցաւիմ որ յ Նենտիկ պատարարի վիշտերը պիտի որ կրէմ։

— Բաղրիացւոց Ղենեակի պաշարող նաւատորմիդ 17 նաւ ունի, որոնց մէջ երկու չլինեալ կայ: Եւ որքա՞ն խաբստէն նորէն. քանի մը շոգենաւ ու նոր զօրք խաբստեցաւ: Սենեակիկէջ իրենց նաւաւանին մէջ 40 հաւա Դրոյ-դ-ֆուլը լատով պրօիկիտա կը շինեն, որոնց ունին մէկուն մէջ երկերկու մծ թնդաւոթ պիտի գնեն ու իրենց մեծ նաւեկոտն հեա Բաղրիացւոց նաւատորմին վրայ պիտ'որ յարձակին: — Յամարին կողմանէ կայսերականք տնդագար Մախերա բիրդը կը դարենն:

ՓԵՐՏԶ, Մայիսի 15: Հռոմեացիներէ կէած ձախորդ լուրերը մոյրարազքին վրայ շատ ազդեցութիւն ըրին: արմատականները, կարմիր հասարակաշէտահաններն ու ոմանց ըրազիրները սկսան ուրախանալ ու ձայնորդել: բարձրացնել: Կ'ըսուի որ սա բանն նաեւ զարա. օրէնսդիր ժողովքին ընտրութեանցը վրայ ալ ազդեցութիւն պիտ'որ ունենայ, զիսն զնա ձախորդութիւնը՝ որն որ աղէկ նայելու ըլլանք մէկ մեծ բան մը չէ: շատերուն սիրաը կառաւարտութեան պաղեցուց, որն որ Լուդ. Դարովեանին զահէրէց ըլլայէն ետքը պատահած չէր: Գայմաի է որ առիթաւ նաեւ ազգային ժողովքին մէջն ալ մեծ ազդեցն ու փնձարանութեան նիւիէ պէտք էր որ ըլլար, քննարկու եղաւ, ալ, պիտարորոշար լիւնտկորկանները տարիաւ առիթի մը դռններով իրենց կտուր կ'ուղէին յառաժ տանի, բայց, ամառնոցաւ:

Դոստնական խցիկը եւ մանաւանդ բռնակին սրբաօծակալներուն խցիկներէն ու միարան վկայութիւններէն հաստատուեցաւ որ Կաղլիպցիք Հոռմալէն քանի մը մըն էւ քաշուեր են, ալ աւարահաւելու բան չէր մնար։ Ըմտցա ՚ի՛ն աղջակին ժողովրին մէջ յիւշ Կաղլը սկսաւ պաշտօնէն ածելուն դէմ խօսիլ։ «Այս քանակներ, կ'ըսէր, ողջ պիտի ժողովրին՝ իրենց զբաժ սահմանէն տնգին անցան, Հոռմալի երկիրը զոք իրենքեաւ փախճանն ուրիշ

բան չէր, բայց եթէ Աւստրիացոց ու՛նէաբարեցւոյնց միջամտութիւնն ու անոնց յետախոտանայն (réactionnaire) դիտարդութիւնն արդէն էլ, պաշտօնակաները զմեզ ապահովողքան էին, որ մեր զորքը Հռոմայի հասարակապետութեան գէմ՝ պիտ' որ չկուռի, խոտապան էին որ Հռոմայի ժողովրդեան ապտուութեանը պիտի չզարչի. հիմա կը տեսնենք որ մերմեները մեր Հռոմական եղբարքը սրիւնը կը խմափեն: Արեւն տաշտեանները զմեզ խարեցին Հիմա տեսանք որ Հռոմայեցիք բնական զմեզ կը սիրեն, մեր դիտարները հրապանով ընդտեսցուն. 150 հոգի մուտն ու 700 միբաւոր ունեցելու կըլ, : Ժիւլ Դաւիդը տա խոտապետութիւնն ընկեր կտորը՝ ըստ. որ Աղբալին ժողովքը տա բանին առջեւն ասները. հող տանելու է, ա մանաւոր ժողովք մը գնելու է, որ բոլոր լիզիները աղէկ մը քննելէն ետքը՝ ազգային ժողովքին տեղեկութիւնն ապր. Ժիւլ Դաւիդն ուսուցարհու լիւնը երկրոյն միջնաբանութենէ ետքը ընդունուեցաւ: Օսիրն Կառլային՝ կառավարութիւնը ծառագովելու համար խոտածնէրը, նշուպէս ուրիշներուն խոտակցութիւնները պարտաւ զոյցին. մասնաւոր ժողովքը պրտեցաւ, ու իրեն յառնուո կտա. որ աս բաներուն վրայ երկրորդ. որք տեսնեալ լիւնն ապր: Ասով տաշտեաններուն կողմը վար ինկաւ. բայց աւելի երկարոր որուտն (Յին) ժողովքին մէջ, երբ որ մանաւոր քննել ժողովքն իր առաջարկութիւնն ու աս բաներուն վրայ տեսցած միտքը յայտնեց : Առաջարկութիւնն աս էր. կատաւարութիւնը ստիպել որ նայի ու զգուշանայ որ Զիվիդավելքիա իրկուած ցորքը ազգային ժողովքին որոշած էն դաւառարիշ բանի չգործածուի : Պ. Տրուէն սը Լուի բնին կըլելով երկրոյն խոտակցութեանը ինքը վնէքն ու իր ընկերներուն բռնած ճամբան ծառագովելց, ցուցուց որ ազգային ժողովքը ինչպէս տալով որ Զիվիդավելքիա անուռի, Հռոմայի հասարակապետութեան բարոյական անկումն ապրած է. դարձեալ ցուցուց որ մէյ մը Զիվիդավելքիա ասնիւնէն ետքը՝ գժուար եր հոն կնկնող ու յառաջ չկրկնող, վասն զի Աւստրիական ու՛նէապողները Հռոմայի երկիրը յարձակելու վրայ էին: Աղբալին ժողովքը Տրուէն սը Լուիին խօսքերէն համոզուած կ'երեւար. մէյ ո՛ւղ հակառակորդներուն կողմնակիցները կառավարութեան կողմէն Ուտինայ դորապետին իրկուած հրամանագրերը մէջ բերին: Աոնց մէջ տաշտեանները Ուտինային կը յանձնէին որ զգուշանայ որ չըլլայ ինէ Հռոմայի հասարակապետութիւնը ճանշնադունան մը ցուցնէ, ու անոր հակառակ ժողովուրդը առջին կառավարութեան կողմը սար հանելու նշդիւ: Ասոր վրայ ժողովականները իրենք գիտնը տաշտեաններուն գէմ՝ որոշցին, ու 241 քուէր դէմ 328 քուէով մասնաւոր ժողովքն առաջարկութիւնն ընդունուեցաւ: Աս նիտաւ շատ աղմկով անցաւ, ու միջեւն կէս գիշեր, մանաւանդ թէ ոչ աւելի տեսնուց

Պաշտոնեւաները ժպտաբէն ելելով՝ Լուսնա-
բաղէօնին հետ խորհրդի նստան, ու որոշեցին որ ազ-
գային ժողովքին որոշմանը միտ չդնեն, իրենց բռնած

